

**Zintegrowany Program Rozwoju
Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie**
Nr umowy: **POWR.03.05.00-00-Z307/17**

Instrukcja do ćwiczeń laboratoryjnych

Nazwa przedmiotu	Systemy i Sieci Telekomunikacyjne
Numer ćwiczenia	P1
Temat ćwiczenia	Serwery telekomunikacyjne – cechy funkcjonalne serwera Platan Libra

Poziom studiów	I stopień
Kierunek	Elektronika i Telekomunikacja
Forma i tryb studiów	Stacjonarne
Semestr	5

Jacek Kołodziej

Jacek Stępień

autor instrukcji

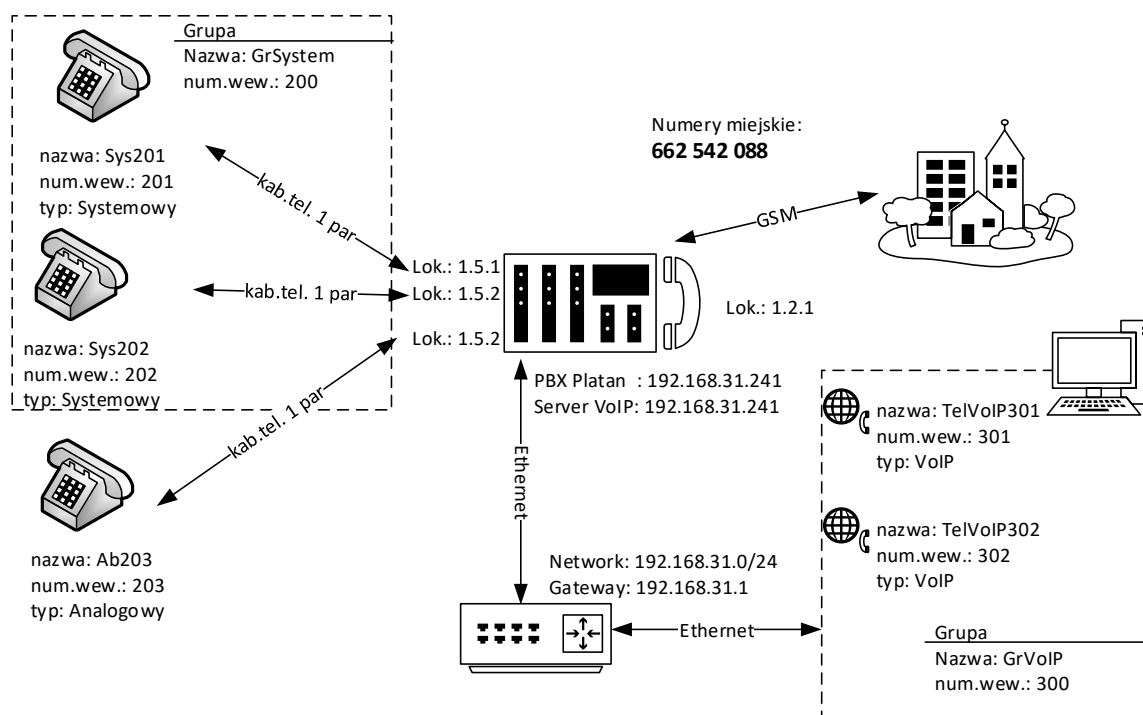
Wydział Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji
Kraków, 2019

1 Cel ćwiczenia

Celem ćwiczenia jest zapoznanie się z zasadami konfiguracji połączeń i usług dla centrali abonenckiej PLATAN LIBRA.

2 Plan ćwiczenia

Struktura połączeń urządzeń w laboratorium została przedstawiona na rys.1

Rys. 1. Struktura połączeń centrali PBX Platan Libra.

Konfiguracja połączeń centrali:

1. Port GSM - linia miejska cyfrowa o numerze **662 542 088**

Do centrali podłączone są także:

2. port/lokalizacja 1.5.1 aparat systemowy Panasonic:
3. port/lokalizacja 1.5.2 aparat systemowy Panasonic:
4. 2 telefony wirtualne VoIP
5. 1 aparat analogowy

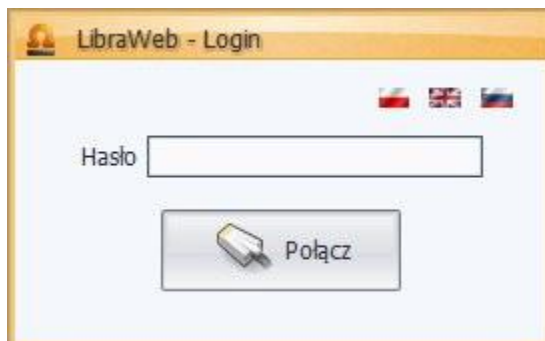
2.1 Zadania do wykonania

1. Skonfigurować numery wewnętrzne i nazwy aparatów systemowych (zgodnie z rys.1).
2. Ustawić na aparatach systemowych książkę telefoniczną z możliwością zarządzania nią z poziomu centrali.
3. Dodać dwóch abonentów VoIP o nazwach i numerach jak na rys.1.
4. Skonfigurować ruch wychodzący przez wiązkę główną („0”)
5. Skonfigurować dystrybucję połączeń przychodzących poprzez mechanizm DISA (ustawić melodię powitalną dla ruchu przychodzącego z linii miejskich z możliwością wybrania tonowego numeru wewnętrznego podczas połączenia wykonywanego z miasta).
6. Ustawić przekazywanie rozmów, na inny numer wewnętrzny gdy jeden z telefonów jest zajęty, lub nie odbiera.
7. Połączyć aparaty systemowe oraz telefony VoIP w grupy (rys.1)
8. Zaprogramować bezpośrednie wybranie numeru wewnętrznego przy połączeniach przychodzących zgodnie z podaną na schemacie numeracją.

Do sprawdzania połączeń należy wykorzystać funkcję monitora centrali.

3 Logowanie do centrali Platan Libra:

Aby uzyskać dostęp do panelu konfiguracji centrali należy skorzystać z oprogramowania Platan Libra. Po wpisaniu adresu IP i poprawnym połączeniu centrala poprosi o wprowadzenie hasła. Okienko logowania:

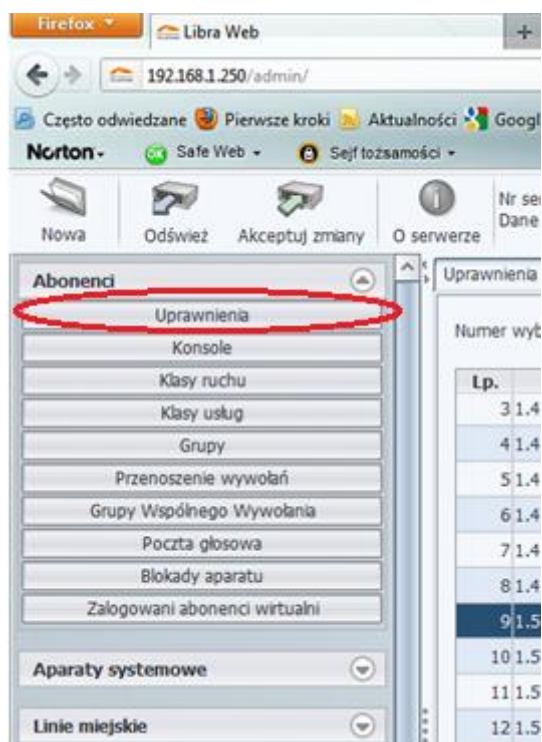

Domyślne hasło: **44444444**

4 Nadanie telefonom podłączonym do centrali numerów oraz nazwy

Każdy telefon podłączony do centrali musi posiadać numer wewnętrzny. Umożliwia on wykonanie do niego połączenia oraz identyfikację abonenta w sieci wewnętrznej.

W celu dodania numeru należy rozwinąć menu „**Abonenci**”, a następnie wybrać zakładkę „**Uprawnienia**”

Zakładka uprawnienia abonentów:

Uprawnienia abonentów

Numer wybierczy:

Lp.	Lokalizacja	Numer	Opis	MSN/DDI	CLIR	Typ portu	Klasa Ruchu	Klasa Usług	Usuń
3 1.4.3		102	Internal No.:102		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
4 1.4.4		103	Internal No.:103		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
5 1.4.5		104	Internal No.:104		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
6 1.4.6		105	Internal No.:105		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
7 1.4.7		106	Internal No.:106		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
8 1.4.8		107	Internal No.:107		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
9 1.5.1		201	Test 1		☒	Systemowy	Default	Default	Usuń
10 1.5.2		109	Test 2		☐	Systemowy	Default	Default	Usuń
11 1.5.3		110	Internal No.:110		☐	Systemowy	Default	Default	Usuń
12 1.5.4		111	Internal No.:111		☐	Systemowy	Default	Default	Usuń
13 Wirtualny		112	Internal No.:112		☐	Nieprzypisany	Default	Default	Usuń
14 Wirtualny		113	Internal No.:113		☐	Nieprzypisany	Default	Default	Usuń
15 Wirtualny		114	Internal No.:114		☐	Nieprzypisany	Default	Default	Usuń
16 Wirtualny		115	Internal No.:115		☐	Nieprzypisany	Default	Default	Usuń
17 Wirtualny		116	Internal No.:116		☐	Nieprzypisany	Default	Default	Usuń

Analogowy Systemowy VoIP

☐ Automatyczne podnoszenie słuchawki ☐ Zestaw słuchawkowy

Książka telefoniczna Zaprogramowane przyciski

Przed przypisaniem **numeru** i **opisu** danego abonenta, należy sprawdzić do jakiego portu w centrali abonent jest podłączony (patrz rysunek połączeń centrali).

W celu nadania abonentowi nr wewnętrznego klikamy w odpowiednią komórkę i wprowadzamy numer wewnętrzny abonenta. Należy pamiętać o zasadach numeracji obowiązujących w centrali.

4.1 Dodawanie nowego abonenta VoIP do listy użytkowników centrali

Abonentów VoIP dodajemy na miejsce abonentów o lokalizacji *Wirtualny*, trzeba zmienić ich typ (położenie) na VoIP. Należy kliknąć w pole „Lokalizacja” i zmienić przypisanie na „VOIP” Spowoduje to przypisanie abonenta do jednego z portów VOIP zdefiniowanych w centrali.

Ustawienia ogólne VoIP ☒ Uprawnienia abonentów ☒

Numer wybierczy: Wpisz wyszukiwaną frazę...

Lp.	Lokalizacja	Numer	Opis	MSN/DDI	CLIR	Typ portu	Klasa Ruchu	Klasa Usług	Usuń
1	1.4.1	100	Internal No.:100		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
2	1.4.2	101	Internal No.:101		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
3	1.4.3	102	Internal No.:102		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
4	1.4.4	103	Internal No.:103		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
5	1.4.5	104	Internal No.:104		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
6	1.4.6	105	Internal No.:105		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
7	1.4.7	106	Internal No.:106		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
8	1.4.8	107	Internal No.:107		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
9	1.5.1	201	Nr 201		☐	Systemowy	Default	Default	Usuń
10	1.5.2	202	Nr 202		☐	Systemowy	Nowa klasa ruchu	Default	Usuń
11	1.5.3	110	Internal No.:110		☐	Systemowy	Default	Default	Usuń
12	1.5.4	111	Internal No.:111		☐	Systemowy	Default	Default	Usuń
13	Wirtualny	400	Nr wew: 400		☐	Nieprzypisany	Default	Default	Usuń

Wirtualny
VoIP

Analogowy Systemowy VoIP

☐ Do portu podpięto bramfon

Następnie możemy w polu „OPIS” zmienić nazwę, jaka będzie wyświetlana na telefonie podczas nawiązywania połączenia.

Kolejnym krokiem jest uzyskanie hasła dostępu, jakie będzie potrzebne do zalogowania się wybranego abonenta w centrali. W tym celu klikamy na zakładkę VoIP w dolnej części okna:

Ustawienia ogólne VoIP ☒   Uprawnienia abonentów ☒

Numer wybierzcy:

Lp.	Lokalizacja	Numer	Opis	MSN/DDI	CLIR	Typ portu
1	1.4.1	100	Internal No.:100		☐	Analogowy
2	1.4.2	101	Internal No.:101		☐	Analogowy
3	1.4.3	102	Internal No.:102		☐	Analogowy
4	1.4.4	103	Internal No.:103		☐	Analogowy
5	1.4.5	104	Internal No.:104		☐	Analogowy
6	1.4.6	105	Internal No.:105		☐	Analogowy
7	1.4.7	106	Internal No.:106		☐	Analogowy
8	1.4.8	107	Internal No.:107		☐	Analogowy
9	1.5.1	201	Nr 201		☐	Systemowy
10	1.5.2	202	Nr 202		☐	Systemowy
11	1.5.3	110	Internal No.:110		☐	Systemowy
12	1.5.4	111	Internal No.:111		☐	Systemowy
13	Wirtualny	400	Nr wew: 400		☐	Nieprzypisany

☐ Do portu podpięto bramofon

W zakładce VoIP możemy zmienić następujące ustawienia:

DTMF   Hasło

- **DTMF** – jest to protokół, którym będą przesyłane dane VoIP poprzez sieć
- **Hasło** – automatycznie wygenerowane hasło **konieczne** do rejestracji użytkownika VoIP w serwerze Libra.

4.2 Zasady numeracji w serwerze Platan Libra:

Nadany numerem wewnętrznym abonent posługuje się podczas komunikacji wewnętrznej z innymi abonentami, oraz podczas łączenia z liniami miejskimi. Abonenci wewnętrzni mogą być numerowani z zakresu 1 – 9999.

Uwaga. W przypadku ustawienia dostępu do funkcji *normalny numeracja* abonentów wewnętrznych zawiera się od 1 - 9999 z wyłączeniem numerów 1, 9, 11, 99, 112, 997, 998, 999, 112x, 997x, 998x, 999x, gdzie x jest cyfrą od 0 do 9.

4.3 Nadawanie nazwy abonentowi wewnętrznemu:

W celu przypisania abonentowi nazwy, należy dwukrotnie kliknąć w komórkę „Opis” i wpisać żadaną nazwę abonenta. Nazwa ta będzie wyświetlana, jako opis numeru dzwoniącego podczas połączeń wewnętrznych na aparatach systemowych (przykład na następnej stronie).

Przykład:

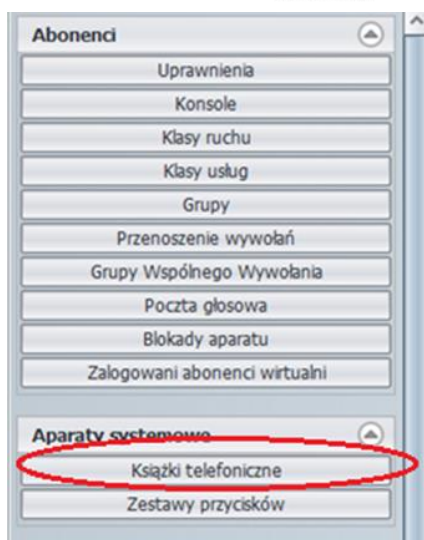
Lp.	Lokalizacja	Numer	Opis	MSN/DDI	CLIR	Typ portu	Klasa Ruchu	Klasa Usług	Usuń
3	1.4.3	102	Internal No.:102		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
4	1.4.4	103	Internal No.:103		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
5	1.4.5	104	Internal No.:104		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
6	1.4.6	105	Internal No.:105		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
7	1.4.7	106	Internal No.:106		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
8	1.4.8	107	Internal No.:107		☐	Analogowy	Default	Default	Usuń
9	1.5.1	201	Nr 201		☐	Systemowy	Default	Default	Usuń
10	1.5.2	202	Nr 202		☐	Systemowy	Default	Default	Usuń
11	1.5.3	110	Internal No.:110		☐	Systemowy	Default	Default	Usuń
12	1.5.4	111	Internal No.:111		☐	Systemowy	Default	Default	Usuń
13	Wirtualny	112	Internal No.:112		☐	Nieprzypisany	Default	Default	Usuń
14	Wirtualny	113	Internal No.:113		☐	Nieprzypisany	Default	Default	Usuń
15	Wirtualny	114	Internal No.:114		☐	Nieprzypisany	Default	Default	Usuń
16	Wirtualny	115	Internal No.:115		☐	Nieprzypisany	Default	Default	Usuń
17	Wirtualny	116	Internal No.:116		☐	Nieprzypisany	Default	Default	Usuń

2. Zdalna książka telefoniczna

Centrala PLATAN Libra wraz z aparatami systemowymi umożliwia stworzenie książki telefonicznej, która będzie możliwa do administracji z poziomu centrali, oraz umożliwi jej dystrybucję do odpowiednich abonentów.

Aby założyć nową książkę telefoniczną należy rozwinąć menu „**Aparaty systemowe**”, a następnie wybrać zakładkę „**Książki telefoniczne**”

Menu książki telefoniczne:

Uprawnienia abonentów ☒ Grupy abonentów ☒ Książki telefoniczne ☒

Wybrana książka: Book 1

Book 1

Lp.	Opis	Numer
1	Ktoś	108
2	Ktoś 2	231
3	Ktoś 3	201
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		

Uwaga: proszę zmienić hasło domyślne.

W powyższym oknie mamy możliwość przyporządkowania numerów telefonów do odpowiednich książek telefonicznych, które mogą być zapisane na serwerze. Jednocześnie na serwerze mogą być zapisane 32 książki telefoniczne, a w każdej z nich do 32 numerów.

Aby przydzielić książkę telefoniczną do abonenta, należy z menu po lewej stronie wybrać menu „**Abonenci**”, a następnie kliknąć zakładkę „**Uprawnienia**”.

Okno „**Uprawnienia Abonentów**”:

Uprawnienia abonentów ☒

Numer wybierzcy:

Lp.	Lokalizacja	Numer	Opis	MSN/DDI	CLIR	Typ portu	Klasa Ruchu
3	1.4.3	102	Internal No.:102		☐	Analogowy	Default
4	1.4.4	103	Internal No.:103		☐	Analogowy	Default
5	1.4.5	104	Internal No.:104		☐	Analogowy	Default
6	1.4.6	105	Internal No.:105		☐	Analogowy	Default
7	1.4.7	106	Internal No.:106		☐	Analogowy	Default
8	1.4.8	107	Internal No.:107		☐	Analogowy	Default
9	1.5.1	201	Test 1		☐	Systemowy	Default
10	1.5.2	202	Test 2		☒	Systemowy	Default
11	1.5.3	110	Internal No.:110		☐	Systemowy	Default
12	1.5.4	111	Internal No.:111		☐	Systemowy	Default
13	Wirtualny	112	Internal No.:112		☐	Nieprzypisany	Default
14	Wirtualny	113	Internal No.:113		☐	Nieprzypisany	Default
15	Wirtualny	114	Internal No.:114		☐	Nieprzypisany	Default
16	Wirtualny	115	Internal No.:115		☐	Nieprzypisany	Default
17	Wirtualny	116	Internal No.:116		☐	Nieprzypisany	Default

Analogowy Systemowy VoIP

☒ Automatyczne podnoszenie słuchawki ☐ Zestaw słuchawkowy

Książka telefoniczna

Następnie należy kliknąć na wybranego abonenta i w dolnej części okna przełączyć się na zakładkę systemowy. Dzięki temu przy pomocy menu „Książka telefoniczna”, widocznemu na powyższym obrazku mamy możliwość wybrania książki telefonicznej która będzie przypisana do danego telefonu.

4.3.1 UWAGA!

Książki telefoniczne można przydzielać jedynie aparatom systemowym, które obsługują taką funkcję serwera.

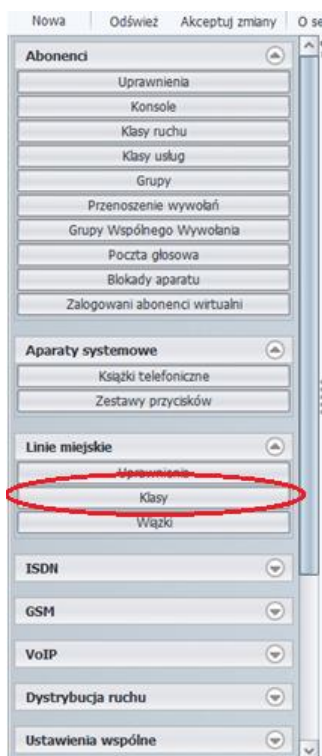
5 Ustawianie zapowiedzi dla przychodzącego ruchu miejskiego.

W serwerze Platan Libra mamy możliwość obsługi połączeń przychodzących na cztery różne sposoby. W ćwiczeniu wykorzystamy jeden z nich.

Centrala zostanie ustawiona tak aby po nawiązaniu połączenia abonent miejski usłyszał nagraną wcześniej zapowiedź głosową, w czasie której może wybrać numer wewnętrzny abonenta, ale tylko należące do wskazanej grupy. (Tzw. [Grup abonenckich](#).)

W ten sposób można ograniczyć dostęp bezpośrednio z linii miejskich do wybranych abonentów (np. dyrektorów, prezesów).

W celu uruchomienia tej usługi należy z listy po lewej stronie rozwinąć menu „Linie miejskie”, a następnie kliknąć na zakładkę „Klasy”

W wyświetlonym oknie należy wybrać linię miejską podłączoną do serwera dla której chcemy skonfigurować zapowiedź. W naszym przypadku będzie to linia miejska oznaczona „AGH”, a następnie kliknąć przycisk „Edytuj”

Uprawnienia abonentów ☒ Grupy abonentów ☒ Książki telefoniczne ☒ Zestawy przycisków ☒ Klasy Linii Miejskich ☒ Klasa: AGH ☒

Lp.	Nazwa	Ilość LM	Edytuj	Usuń	Duplikuj
1	Default CO line class	4	Edytuj	Usuń	Duplikuj
2	AGH	2	Edytuj	Usuń	Duplikuj

W nowo wyświetlonym oknie będą interesowały nas zaznaczone na rysunku poniżej pola. Umożliwiają one konfigurację zapowiedzi dla przychodzących połączeń miejskich.

Uprawnienia abonentów ☒ Grupy abonentów ☒ Książki telefoniczne ☒ Zestawy przycisków ☒ Klasy Linii Miejskich ☒ Klasa: AGH ☒

AGH

Wspólne
Nr faxu Zaliczanie Krajowe Wybieranie

Tryb A: A Tryb B: B Tryb C: C Tryb D: D Tryb E: E Tryb F: F

Stanowisko operatorskie
Dzwonienie odbierają abonenci z grupy GWW
AWIZO Gru...

201 (0s) 202 (5s) --- (-) --- (-)
--- (-) --- (-) --- (-) --- (-)
--- (-) --- (-) --- (-) --- (-)
--- (-) --- (-) --- (-) --- (-)

Przekazywanie
ACD ☐ Zapowiedź 1

Nagrywanie
Przydzielanie kanałów nagr. Wyłączone

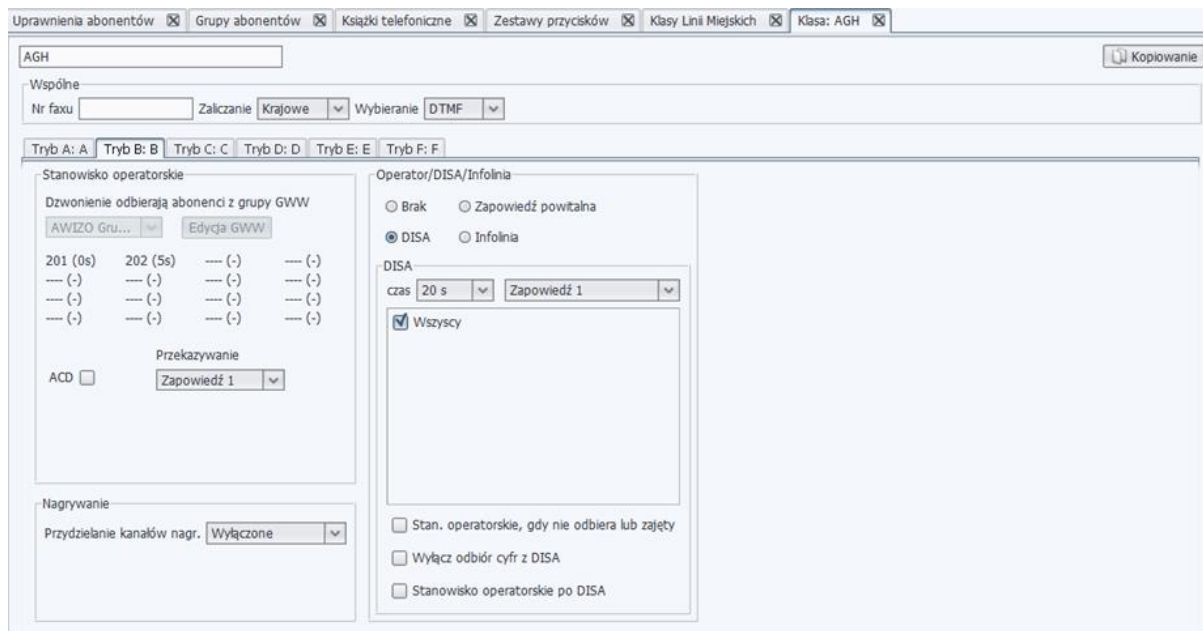
Operator/DISA/Infolinia
☒ Brak ☐ Zapowiedź powitana
☐ DISA ☐ Infolinia

5.1.1 Opis poszczególnych trybów pracy:

- **Brak** - Serwer w tym trybie kieruje połączenia przychodzące z linii miejskiej do abonentów wewnętrznych wybranych w polu Dzwonienie odbierają abonenci z grupy GWW. Abonent miejski słyszy w słuchawce sygnał zwrotny wywołania lub sygnał zajętości.

- **Zapowiedź powitalna** - W trybie Zapowiedź powitalna serwer kieruje połączenia przychodzące z linii miejskiej do abonentów wewnętrznych wybranych w polu Dzwonienie odbierają abonenci z grupy GWW. W czasie zestawiania połączenia serwer zgłasza się nagraniem przez użytkownika zapowiedzią słowną (Zapowiedź 1-64)
- **Tryb DISA**-W trybie DISA, abonent miejski usłyszy wybraną przez użytkownika zapowiedź słowną (Zapowiedź 1-64), w czasie której może wybrać numer wewnętrznego abonenta serwera, ale tylko należącego na wskazanych Grup abonenckich. W ten sposób można ograniczyć dostęp z DISA do wybranych abonentów. W polu DISA możemy ustawić czas trwania trybu DISA. Jeśli abonent miejski nie wybierze żadnego numeru wewnętrznego w tym czasie DISA, lub gdy nie korzysta z telefonu z wybieraniem DTMF, serwer rozłączy połączenie. Jeśli zaznaczono pole Stanowisko operatorskie po DISA - serwer po czasie DISA przełączy się w tryb Zapowiedź powitalna (jeśli jest skonfigurowany). Czas DISA ustawia się zwykle kilka sekund dłuższy niż czas nagranej zapowiedzi słownej. Daje to abonentowi miejskiemu możliwość wysłuchania całej zapowiedzi słownej i czas na wybranie numeru wewnętrznego. Zaleca się również nagranie zapowiedzi słownej rozpoczynającej się chwilową ciszą oraz kończącą się kilkusekundową ciszą.

W tym ćwiczeniu naszym zadaniem jest skonfigurowanie serwera tak aby pracował w trybie **DISA**. W tym celu zaznaczamy opcję DISA.

Uprawnienia abonentów | Grupy abonentów | Książki telefoniczne | Zestawy przycisków | Klasy Linii Miejskich | Klasa: AGH

AGH

Wspólne
Nr faxu: Zaliczanie: Krajowe Wybieranie: DTMF

Tryb A: A Tryb B: B Tryb C: C Tryb D: D Tryb E: E Tryb F: F

Stanowisko operatorskie
Dzwonienie odbierają abonenci z grupy GWW
AWIZO Gru... Edycja GWW

201 (0s)	202 (5s)	---	(-)	---	(-)
---	(-)	---	(-)	---	(-)
---	(-)	---	(-)	---	(-)
---	(-)	---	(-)	---	(-)

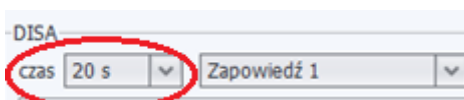
Przekazywanie
ACD ☐ Zapowiedź 1

Nagrywanie
Przydzielanie kanałów nagr. Wyłączone

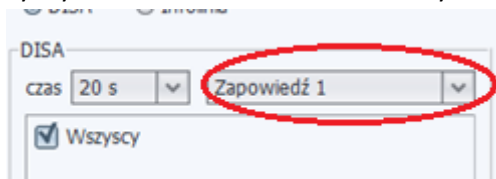
Operator/DISA/Infolinia
☐ Brak ☐ Zapowiedź powitalna
☒ DISA ☐ Infolinia
 DISA
 czas: 20 s Zapowiedź 1
☒ Wszyscy
☐ Stan. operatorskie, gdy nie odbiera lub zajęty
☐ Wyłącz odbiór cyfr z DISA
☐ Stanowisko operatorskie po DISA

W wyświetlonym oknie musimy ustawić następujące opcje:

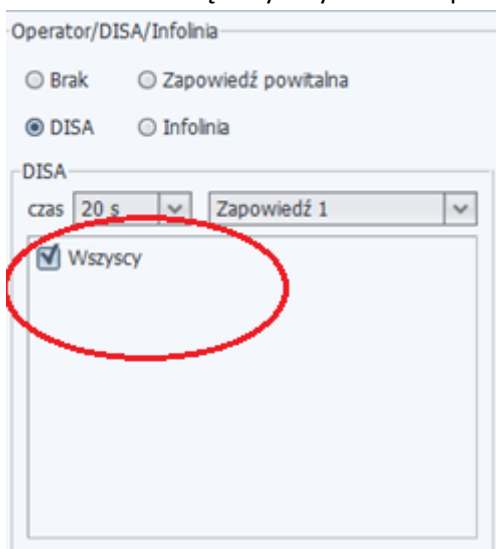
- **Czas**- jest to czas przez jaki abonent będzie mógł wybrać numer abonenta wewnętrznego. Zaleca się ustawienie czasu o kilka sekund dłuższego niż czas zapowiedzi słownej. Umożliwi to wysłuchanie przez abonenta zapowiedzi, oraz da czas na decyzję i wybranie nr wewnętrznego

- **Rodzaj zapowiedzi** – w tym polu wybieramy którą z nagranych zapowiedzi usłyszysz dzwoniący, możemy wybrać również kilka standardowych melodii.

- **Grupy wywołań** - w tym oknie możemy zdefiniować do jakich grup wewnętrznych dzwoniący będzie mógł wybrać numer wewnętrzny i wykonać bezpośrednie połączenie.

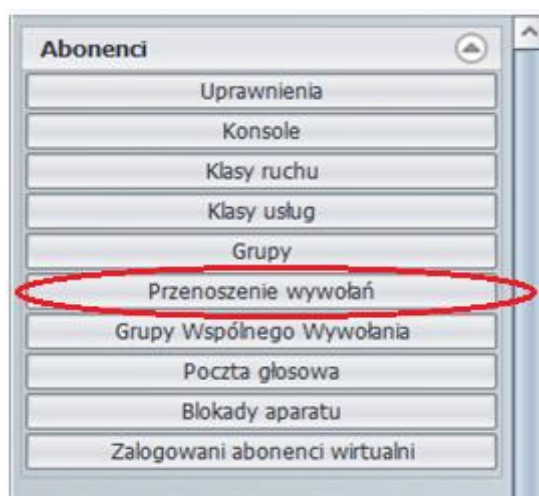
5.1.2 Nagrywanie zapowiedzi:

Serwer zapamiętuje 64 zapowiedzi słowne (60 minut na zapowiedzi w standardzie). Zapowiedzi słowne nagrywa użytkownik lub administrator serwera. Można wykorzystać jako zapowiedź nagrany wcześniej **plik wav** wgrywając go do serwera (menu Ustawienia wspólne → zapowiedzi).

6 Ustawienie przekazywania rozmów, gdy jeden z telefonów jest zajęty, lub nie odbiera.

W serwerze można zdefiniować przenoszenie dzwonienia. Oznacza to że w przypadku gdy abonent do którego wykonywane jest połączenie, nie odpowiada lub jest zajęty, następuje przekierowanie połączenia na inny numer wewnętrzny. Zmianę tych ustawień może dokonać również abonent z poziomu własnego telefonu, jeśli posiada stosowne uprawnienia.

W celu uruchomienia tej usługi należy z menu po lewej stronie rozwinąć menu „**Abonenci**”, a następnie kliknąć na zakładkę „**Przenoszenie wywołań**”

Okno „Przenoszenie wywołań”:

Uprawnienia abonentów ☒ Grupy abonentów ☒ Przenoszenie wywołań ☒							
Wpisz wyszukiwaną frazę... ____ Filtruj							
Lp.	Lokalizacja	Nr	Opis	Bezwarunkowe	Gdy zajęty	Gdy nie odbiera	Czas
1	1.4.1	100	Internal No.:100				
2	1.4.2	101	Internal No.:101				
3	1.4.3	102	Internal No.:102				
4	1.4.4	103	Internal No.:103				
5	1.4.5	104	Internal No.:104				
6	1.4.6	105	Internal No.:105				
7	1.4.7	106	Internal No.:106				
8	1.4.8	107	Internal No.:107				
9	1.5.1	201	Nr 201		202	202	10 s
10	1.5.2	202	Nr 202				
11	1.5.3	110	Internal No.:110				
12	1.5.4	111	Internal No.:111				
13	Wirtualny	112	Internal No.:112				
14	Wirtualny	113	Internal No.:113				
15	Wirtualny	114	Internal No.:114				
16	Wirtualny	115	Internal No.:115				
17	Wirtualny	116	Internal No.:116				

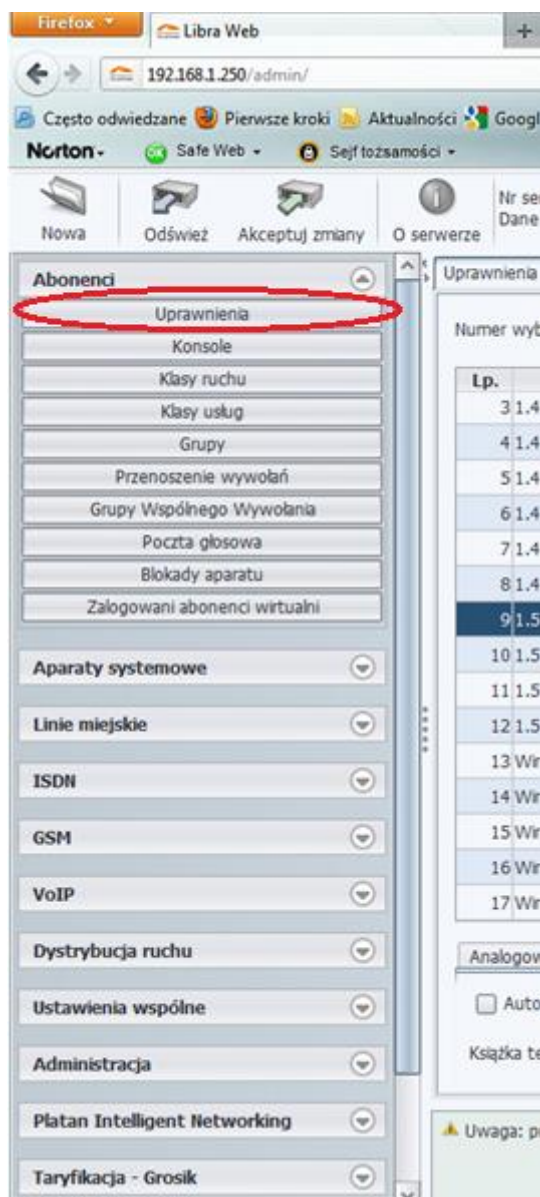
Następnie należy wybrać abonenta, do którego wywołania będą przenoszone i ustawić w odpowiednich polach numer telefonu na jaki zostaną one przekierowane.

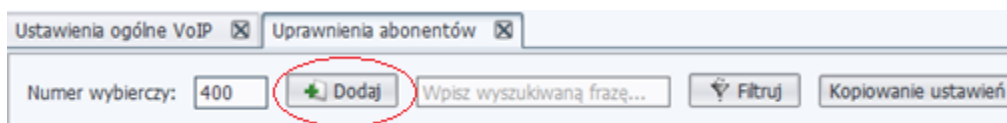
7 Dodawanie nowego abonenta VOIP do listy użytkowników centrali Platan Libra

Pierwszym krokiem w konfiguracji połączenia jest dodanie do listy użytkowników Serwera Libra nowego abonenta, który będzie identyfikowany, jako abonent VOIP.

W tym celu po zalogowaniu się do serwera należy wybrać z menu po lewej stronie wybrać menu „Abonenci”, a następnie wybrać zakładkę „Uprawnienia”

W nowo otworzonym oknie „**Uprawnienia abonentów**” należy dodać nowego użytkownika, poprzez wpisanie numeru wybierczego, poprzez który będzie on identyfikowany, oraz kliknięcie przycisku „**Dodaj**”

Ustawienia ogólne VoIP ☒ Uprawnienia abonentów ☒

Numer wybierczy: 400 **Dodaj** Wpisz wyszukiwaną frazę... Filtruj Kopiowanie ustawień

Po wykonaniu tych czynności powinniśmy zobaczyć nowego abonenta, który został dodany na końcu listy. Należy następnie kliknąć w pole „Lokalizacja” i zmienić przypisanie na „VOIP”. Spowoduje to przypisanie abonenta do jednego z portów VOIP zdefiniowanych w centrali.

Ustawienia ogólne VoIP ☒ Uprawnienia abonentów ☒

Numer wybierczy: **Dodaj** Wpisz wyszukiwaną frazę... Filtruj Kopiowanie ustawień

Lp.	Lokalizacja	Numer	Opis	MSN/DDI	CLIR	Typ portu	Klasa Ruchu	Klasa Usług	Usuń
1	1.4.1	100	Internal No.:100			Analogowy	Default	Default	Usuń
2	1.4.2	101	Internal No.:101			Analogowy	Default	Default	Usuń
3	1.4.3	102	Internal No.:102			Analogowy	Default	Default	Usuń
4	1.4.4	103	Internal No.:103			Analogowy	Default	Default	Usuń
5	1.4.5	104	Internal No.:104			Analogowy	Default	Default	Usuń
6	1.4.6	105	Internal No.:105			Analogowy	Default	Default	Usuń
7	1.4.7	106	Internal No.:106			Analogowy	Default	Default	Usuń
8	1.4.8	107	Internal No.:107			Analogowy	Default	Default	Usuń
9	1.5.1	201	Nr 201			Systemowy	Default	Default	Usuń
10	1.5.2	202	Nr 202			Systemowy	Nowa klasa ruchu	Default	Usuń
11	1.5.3	110	Internal No.:110			Systemowy	Default	Default	Usuń
12	1.5.4	111	Internal No.:111			Systemowy	Default	Default	Usuń
13	Wirtualny	400	Nr wew: 400			Nieprzypisany	Default	Default	Usuń

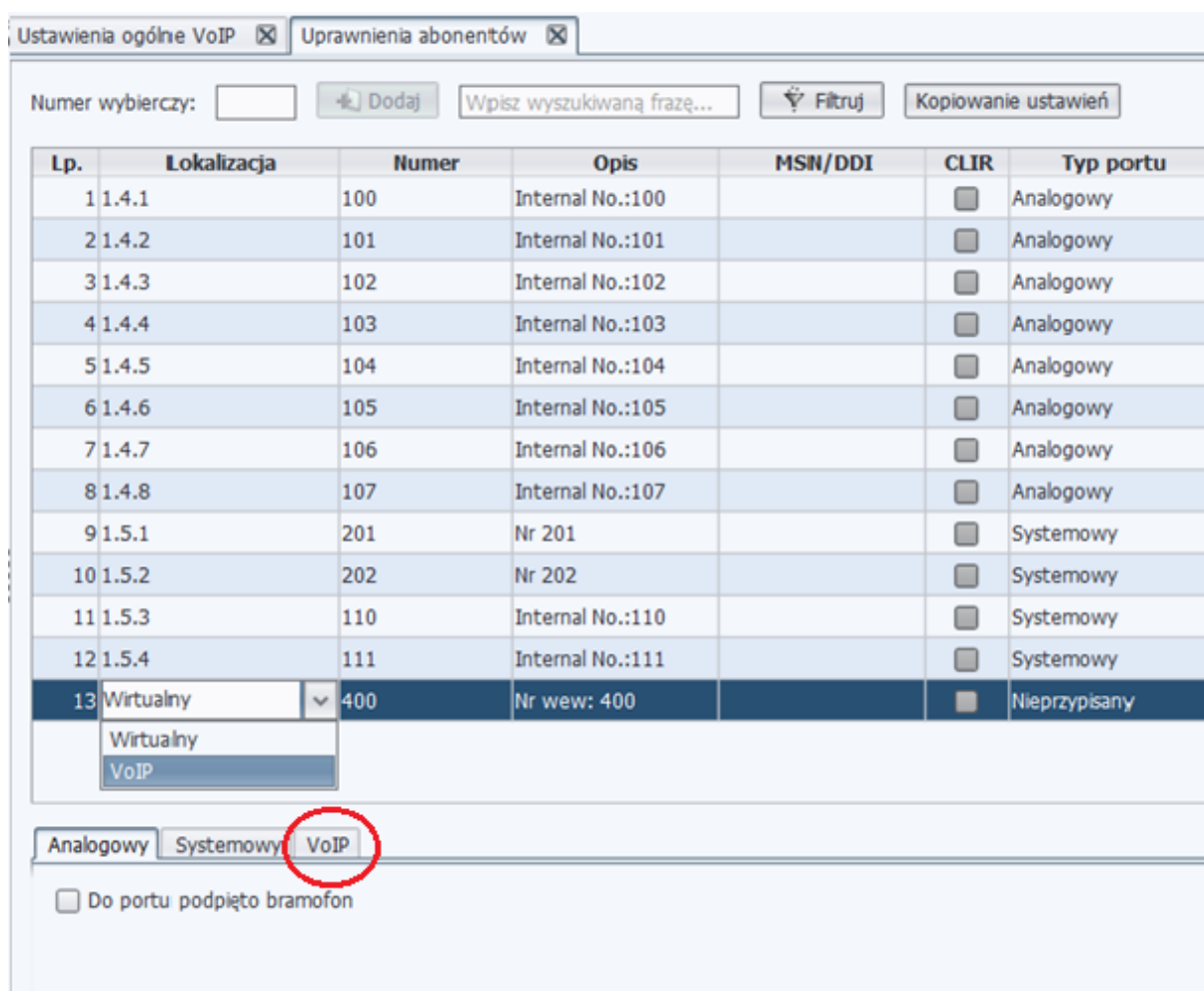
Wirtualny
VoIP

Analogowy Systemowy VoIP

☐ Do portu podpięto bramofon

Następnie możemy w polu „**OPIS**” zmienić nazwę, która będzie wyświetlana na telefonie podczas nawiązywania połączenia.

Kolejnym krokiem jest uzyskanie hasła dostępu, jakie będzie potrzebne do zalogowania się wybranego abonenta w centrali. W tym celu klikamy na zakładkę VoIP w dolnej części okna:

Numer wybierzcy:

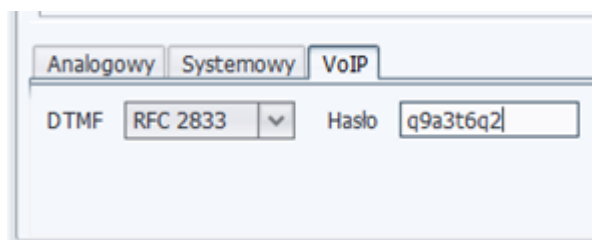
Lp.	Lokalizacja	Numer	Opis	MSN/DDI	CLIR	Typ portu
1	1.4.1	100	Internal No.:100		☐	Analogowy
2	1.4.2	101	Internal No.:101		☐	Analogowy
3	1.4.3	102	Internal No.:102		☐	Analogowy
4	1.4.4	103	Internal No.:103		☐	Analogowy
5	1.4.5	104	Internal No.:104		☐	Analogowy
6	1.4.6	105	Internal No.:105		☐	Analogowy
7	1.4.7	106	Internal No.:106		☐	Analogowy
8	1.4.8	107	Internal No.:107		☐	Analogowy
9	1.5.1	201	Nr 201		☐	Systemowy
10	1.5.2	202	Nr 202		☐	Systemowy
11	1.5.3	110	Internal No.:110		☐	Systemowy
12	1.5.4	111	Internal No.:111		☐	Systemowy
13	Wirtualny	400	Nr wew: 400		☐	Nieprzypisany

Wirtualny
VoIP

Analogowy Systemowy **VoIP**

☐ Do portu podpięto bramofon

W zakładce VoIP możemy zmienić następujące ustawienia:

Analogowy Systemowy VoIP

DTMF RFC 2833 Hasło q9a3t6q2

- **DTMF** – jest to protokół, którym będą przesyłane dane VoIP poprzez sieć
- **Hasło** – automatycznie wygenerowane hasło **konieczne** do rejestracji użytkownika VoIP w serwerze Libra.

8 Połączenie VoIP przy pomocy komputera osobistego:

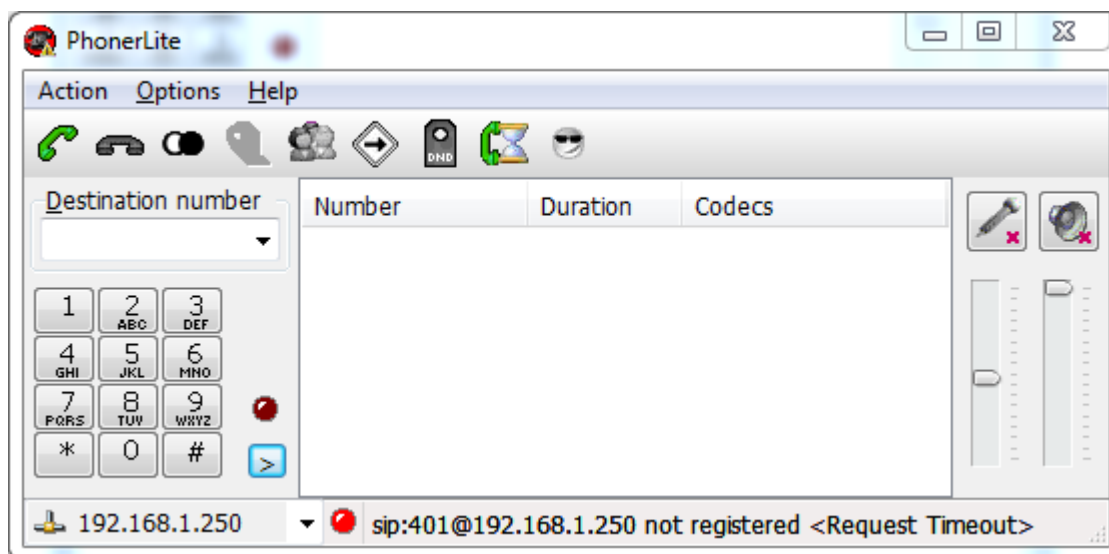
Telefonia VoIP umożliwia wykonywanie połączenia nie tylko z dedykowanych aparatów telefonicznych. Telefony SIP mogą także bazować na oprogramowaniu. Każdy komputer posiadający zestaw słuchawkowy z mikrofonem lub kartę dźwiękową może służyć, jako telefon.

Aby podłączyć komputer do centrali Libra, jako telefon, należy zdefiniować w centrali nowego użytkownika telefonii VoIP, tak jak zostało to opisane w 1 punkcie tej instrukcji.

W tym ćwiczeniu będziemy używać darmowego programu do wykonywania połączeń VoIP: „Phoner Lite”

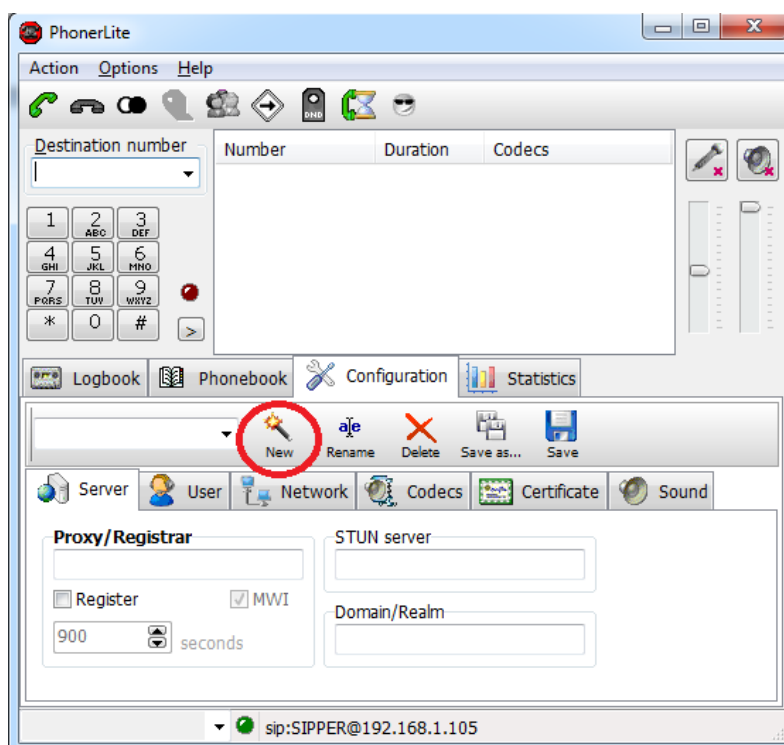

Główne okno programu „Phoner Lite”

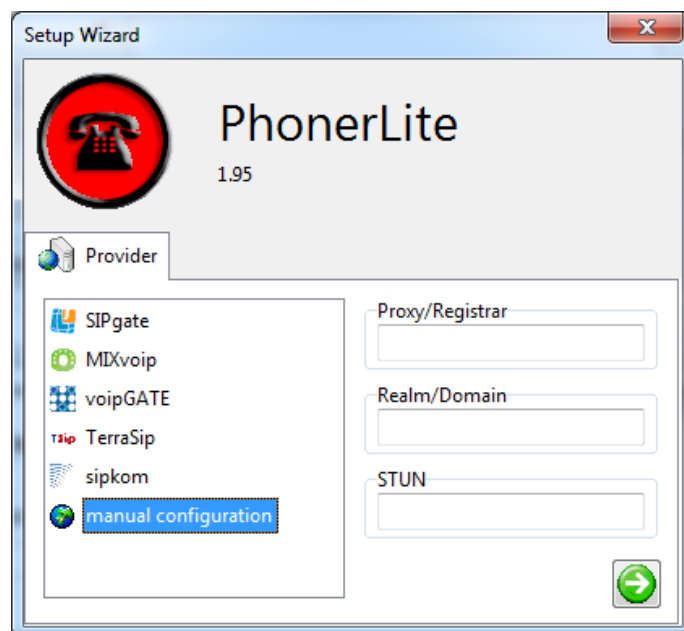
Aby wprowadzić odpowiednie ustawienia należy kliknąć menu „**Options**”, a następnie wybrać opcję „**Configuration**”

Okno konfiguracyjne programu „Phoner Lite”:

W celu konfiguracji nowego połączenia z serwerem klikamy przycisk **New** zaznaczony na powyższym obrazku.

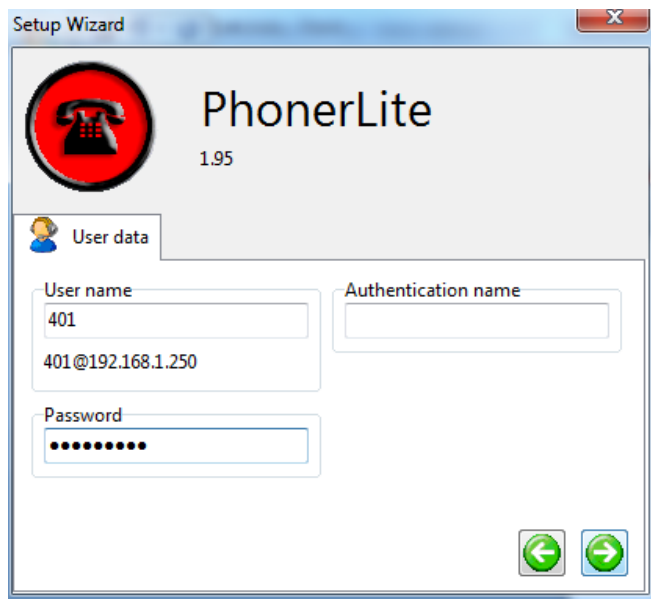
Okno Setup Wizzard nowego połączenia:

W powyższych polach należy wpisać następujące dane:

- **Proxy/Registrar** – adres serwera, który umożliwia realizację połączeń VoIP, w naszym przypadku adres serwera Platan Libra
- **Realm/Domain** – nazwa domeny, w której znajduje się serwer (zostawić nieuzupełnione)
- **STUN** – adres serwera STUN, który umożliwia translację adresów IP w celu wykonywania połączeń VoIP (zostawić nieuzupełnione)

Aby przejść do następnego okna konfiguracji należy kliknąć przycisk z zieloną strzałką w prawo, aby przejść do następnego okna konfiguracji.

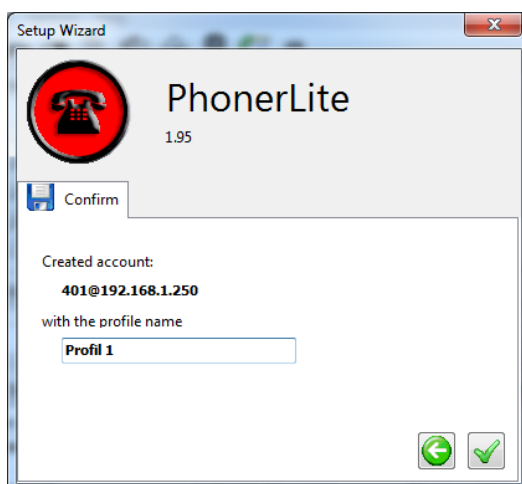
The screenshot shows the 'Setup Wizard' window for 'PhonerLite 1.95'. The 'User data' tab is selected. It contains three input fields: 'User name' with the value '401' and a hint '401@192.168.1.250', 'Authentication name' (empty), and 'Password' (masked with dots). At the bottom right are two green buttons with left and right arrows.

W powyższym oknie należy wpisać następujące dane:

- **User name** – nazwa konta użytkownika, który został wcześniej zdefiniowanych na serwerze, jako abonent VoIP
- **Password** – hasło przypisane do konta użytkownika
- **Authentication name** – nazwa używana do autentykacji użytkownika (pozostawić nieuzupełnione)

Następnie należy kliknąć przycisk z zieloną strzałką w prawo, aby przejść do następnego okna konfiguracji.

Ostatnie okno konfiguracyjne, pozwala nam na nadanie nazwy (profile name) dla skonfigurowanego połączenia.

The screenshot shows the 'Confirm' tab of the 'Setup Wizard' window. It displays the 'Created account:' as '401@192.168.1.250' and the 'with the profile name' as 'Profil 1' in a text box. At the bottom right are two green buttons: a left arrow and a checkmark.

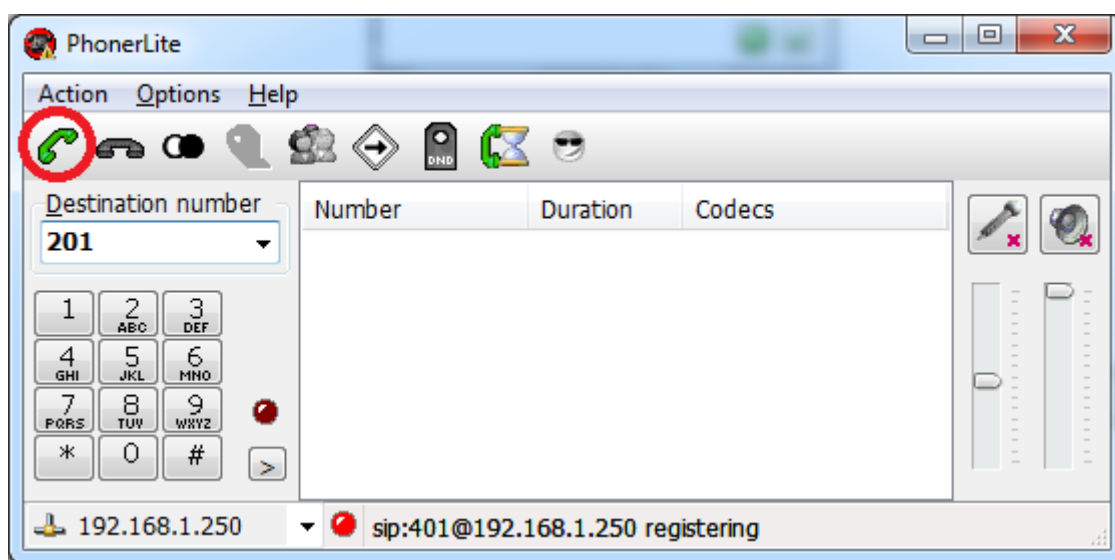

Po poprawnie przeprowadzonej konfiguracji, program próbuje wykonać połączenie z serwerem i zalogować na nim użytkownika VoIP. Jeśli udało się poprawnie zalogować w pasku na dole okna programu powinna wyświetlić się następująca informacja:

8.1 Wykonywanie połączeń

Po poprawnym zalogowaniu się do serwera, możliwe jest wykonywanie połączeń.

Aby zrealizować połączenie, należy z klawiatury widocznej w oknie głównym programu wybrać nr wewnętrzny abonenta, do którego chcemy zadzwonić i nacisnąć zieloną słuchawkę zaznaczoną na powyższym obrazku.

Przy poprawnie zrealizowanej konfiguracji programu, oraz centrali Libra możliwe jest wykonywanie połączeń, przy pomocy programu, na każdy telefon podłączony do centrali, oraz wykonywanie połączeń „na miasto”, tak jakbyśmy korzystali z normalnego aparatu telefonicznego.

9 Sposób oceny/ uzyskania zaliczenia

Podstawą do uzyskania zaliczenia ćwiczenia jest przedstawienie prowadzącemu efektów realizacji poszczególnych kroków konfiguracji centrali telekomunikacyjnej Platan Libra

10 Literatura

1. Instrukcja obsługi centrali PLATAN Libra znajdująca się na stronach *www.laboratorium*
2. Instrukcja obsługi i konfiguracji telefonu YEALINK znajdująca się na stronach *www.laboratorium*
3. Strona *www* operatora komercyjnego VoIP: <http://www.freeconet.pl/>